

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Rola Biblioteki Niemieckiej w środowisku uczelnianym i lokalnym

Author: Elżbieta Grabarska

Citation style: Grabarska Elżbieta. (2008). Rola Biblioteki Niemieckiej w środowisku uczelnianym i lokalnym. W: M. Kyler, D. Pawelec (red.), "Biblioteka otwarta : wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego" (S. 279-287). Katowice : Oficyna Wydawnicza Wacław Walasek.

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Rola Biblioteki Niemieckiej w środowisku uczelnianym i lokalnym

W roku jubileuszu Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego minęło 14 lat od utworzenia w jej ramach Biblioteki Niemieckiej¹, jednostki będącej częścią światowego systemu tzw. *Czytelni Niemieckich* (*Deutsche Lesesäle*), zakładanych przez Instytut Goethego².

Początki Biblioteki Niemieckiej

Idea tworzenia *Czytelni Niemieckich* zrodziła się w Instytucie Goethego w 1992. Polityczne zmiany, jakie nastąpiły wcześniej w Europie Wschodniej i Azji dały możliwość powstawania nowych zagranicznych placówek Instytutu Goethego w tych częściach świata. Do 1995 powstało ich dziesięć w państwach postkomunistycznych Europy Środkowej, w tym dwie w Polsce w Warszawie i Krakowie³. Niewielka liczba placówek nie była jednak w stanie zaspokoić ogromnego zainteresowania lokalnych społeczności językiem niemieckim i informacją o niemieckiej kulturze, literaturze, gospodarce. Dlatego korzystając z doświadczeń British Council i Alliance Francaise, które już we wcześniejszych latach udostępniały swoje księgozbiory w bibliotekach uniwersyteckich na świecie, przygotowano w Instytucie Goethego Projekt *Czytelnie Niemieckie w Europie Środkowo-Wschodniej i na terenie Wspólnoty Niepodległych Państw*. Zgodnie z nim Czytelnie Niemieckie miały powstawać w drodze zawieranych przez Instytut

---

¹ Początkowo funkcjonowała nazwa „Czytelnia Niemiecka”, będąca tłumaczeniem wersji nadanej przez Instytut Goethego: „Deutscher Lesesaal”. W 2000 nazwę tę, jako nieodpowiadającą rzeczywistej działalności jednostki, zmieniono na: „Biblioteka Niemiecka”, a oficjalna nazwa przyjęła formę: Biblioteka Niemiecka BUŚ/Deutscher Lesesaal des Goethe-Instituts.

² Instytut Goethego powstał w 1951 jako Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności Publicznej z centralą w Monachium. Jego celem jest krzewienie języka niemieckiego i prezentacja dorobku kultury niemieckiej za granicą.

³ I. Augustynowska: *Czytelnie Niemieckie. Deutsche Lesesäle*. „Bibliotekarz” 2002, nr 4, s. 18–21.

Goethego umów dwustronnych. Projekt zakładał, że partnerem umowy zostanie ta biblioteka, zwana „biblioteką goszczącą” (Gastbibliothek), która wyrazi zgodę na przyjęcie w depozyt niemieckojęzycznego zasobu bibliotecznego, będzie go udostępniać szerokim kręgom społecznym i poprowadzi na swoim terenie działalność informacyjną nt. Republiki Federalnej Niemiec⁴. Biblioteka akceptująca te warunki zobowiąże się ponadto do zapewnienia odpowiedniego lokalu i zatrudnienia kompetentnego personelu, a strona niemiecka przekaże zbiory i sprzęt do ich udostępniania oraz będzie troszczyć się o stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy odpowiedzialnych za czytelnię.⁵ Zawarte porozumienie będzie ponadto zobowiązywać obydwie strony do zagwarantowania właściwych warunków funkcjonowania czytelni.

Do 2007, czyli w ciągu piętnastu lat trwania Projektu, Instytut Goethego utworzył w 24 państwach 57 Czytelni Niemieckich.⁶ W Polsce powstały cztery: w Szczecinie⁷, Poznaniu⁸, Wrocławiu⁹ i Katowicach.¹⁰ Wszystkie rozpoczynały swoją działalność w 1992–1994.

Katowice jako miejsce tworzenia Czytelni Niemieckiej spełniało wszelkie warunki dobrej lokalizacji oczekiwanej przez Instytut Goethego. Jako stolica wysoko uprzemysłowionego województwa i centrum akademickie Górnego Śląska, stanowiły znakomite środowisko do powstania ośrodka informacji o Niemczech. Instytut zdecydował się podjąć rozmowy z władzami Uniwersytetu Śląskiego, wiedząc, że umieszczenie czytelni w strukturze Biblioteki Uniwersyteckiej będzie najbardziej korzystnym rozwiązaniem. W środowisku osób studiujących i prowadzących działalność naukową istnieje bowiem ogromne zapotrzebowanie na nowości niemieckiego rynku wydawniczego i informację o Niemczech.

Wanda Dziadkiewicz, ówczesna dyrektor Biblioteki Głównej UŚ, w 1993 (VII) powierzyła pilotowanie przygotowań do podpisania umowy dwustronnej i zorganizowania czytelni niemieckiej Elżbiecie Grabarskiej. Dyrekcja, pragnąc aby powstająca czytelnia katowicka w peł-

⁴ A. Grees: *Deutsche Lesesäle in Polen*. „Nordost-Archiv” 1995, H. 1, s. 285–288.

⁵ E. Grabarska: *Integracja bibliotekarzy Czytelni Niemieckich*. <http://ebib.oss.wroc.pl/2003/47/grabarska.php>.

⁶ <http://www.goethe.de/ins/prj/les/deindex.htm>.

⁷ B. Sztark: *Der deutsche Lesesaal an der Bibliothek „Książnica Pomorska” In Szczecin/Stettin*. „Nordost-Archiv” 1995, H. 1, s. 289–291.

⁸ Z. Sikorska: *Czytelnia Niemiecka Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu*. „Życie Uniwersyteckie” 1996, nr 4, s. 18.

⁹ I. Augustynowska: *Instytut Goethego również we Wrocławiu*. „Książka i Czytelnik” 1993, nr 1–2, s. 20–26; J. Ziśla: *Czytelnia Instytutu Goethego we Wrocławiu*. „Bibliotekarz” 1998, nr 7–8, s. 34–35.

¹⁰ A. Kwiecień, E. Grabarska: *Biblioteka dla wszystkich*. „Gazeta Uniwersytecka” 2002, nr 2, s. 18–19.

ni wykorzystwała doświadczenia już istniejących w Polsce tego typu placówek, zlecała wyjazdy studyjne do Poznania i Wrocławia, a także wielokrotne pobyty służbowe w Bibliotece Instytutu Goethego w Krakowie. Dzięki osobistemu zaangażowaniu W. Dziadkiewicz w tworzenie czytelnicy, udało się pozyskać niezbędne fundusze na zakup mebli oraz innych sprzętów niezbędnych do jej wyposażenia. Powołano ponadto zespół ds. opracowania zbiorów, który w ramach prac zleconych, miał skatalogować i opracować rzeczowo nadsyłany z Niemiec księgozbiór.

Jesienią 1993 rozpoczęto starania o pozyskanie odpowiedniego lokalu. Najbardziej naturalne i korzystne dla użytkownika byłoby umieszczenie czytelnicy w budynku, w którym znajdowała się Biblioteka Główna. Lokal przewidywany dla Biblioteki Niemieckiej powinien dysponować wszelkimi walorami, umożliwiającymi nowoczesne udostępnianie. Zakładano, iż w jednym pomieszczeniu czytelnicy będzie miał możliwość skorzystania na miejscu z wybranych przez siebie pozycji, obejrzenia filmu na kasecie wideo, posłuchania interesujących go nagrań, wypożyczenia materiałów na zewnątrz. Przede wszystkim jednak lokal miał być na tyle duży, aby pomieścić wszystkie czytelniane zbiory. Zgodnie z sugestiami Instytutu Goethego użytkownik powinien mieć zapewniony nieograniczony dostęp do kompletu zainwentaryzowanych pozycji.

Ostatecznie władze uczelni przydzieliły BN¹¹ pomieszczenie wielkości standardowej sali audytoryjnej w budynku Wydziału Nauk Społecznych przy ulicy Bankowej 11. Wyposażono ją w 30 regałów bibliotecznych, 9 stanowisk do pracy w czytelnicy, szafkę katalogową, a także zorganizowano stanowisko obsługi czytelnika i wydzielono miejsce do oglądania filmów na kasetach wideo oraz kserowania dokumentów.

Umowa między Rektorem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i Dyrektorem Instytutu Goethego w Monachium została podpisana w 1993 (X) i przedłużona w 1998 (XII) na czas nieokreślony¹². Przedłużenie to poprzedzone zostało kilkumiesięcznym negocjowaniem strony niemieckiej przede wszystkim treści zapisu dotyczącego wielkości pomieszczenia, jakie powinna zajmować BN. Doświadczenia pięciu lat działalności jednostki (dyżury, spotkania, prelekcje) pokazały, że pomieszczenie jest zbyt ciasne i mało funkcjonalne.

Kilka lat starań Instytutu Goethego u władz Uniwersytetu, o zwiększenie powierzchni Biblioteki Niemieckiej z zachowaniem świetnej lokalizacji w centrum Katowic nie przynosiło rezultatu. W 2004 (V) Rektor UŚ podjął decyzję o przydzieleniu placówce nowego pomieszcze-

---

¹¹ Skrót od: Biblioteka Niemiecka.

¹² *Porozumienie w sprawie zorganizowania Czytelnicy Niemieckiej (umowa użyczenia)*. Dokumentacja dostępna w Bibliotece Niemieckiej.

nia obok Biblioteki Uniwersyteckiej, w budynku przy ul. Bankowej 14. Przyznana powierzchnia została poddana kapitalnemu remontowi i w 2004 (IX) Biblioteka Niemiecka mogła przyjąć swoich czytelników w nowym i atrakcyjnym miejscu.

Zgodnie z podpisaną Umową, w 1994 (II) do Biblioteki Głównej dotarł transport z Niemiec z książkami i kasetami. Ponad sto kartonów, zawierających prawie 3700 jednostek inwentarzowych, umieszczono w pomieszczeniach magazynowych BG. Niezwłocznie przystąpiono do ich inwentaryzacji i opracowania tak, aby jeszcze w tym samym roku móc dokonać otwarcia Czytelni. Zbiory, zgodnie z zapisem Umowy pozostawały własnością strony niemieckiej, dlatego założono dla nich oddzielną księgę inwentarzową. Pięcioosobowy zespół podjął opracowanie księgozbioru.

Instytut Goethego każdorazowo pozostawiał do decyzji biblioteki goszczącej sposób opracowywania przekazywanych materiałów. W związku z taką swobodą wyboru, BG UŚ chętnie skorzystała z pomocy, zadeklarowanej przez Bibliotekę Instytutu Goethego w Krakowie¹³. Pomoc ta polegała na drukowaniu kart katalogowych, z opisami katalogowymi książek, dostępnych w kolekcjach obu niemieckich bibliotek – krakowskiej i powstającej katowickiej. Tą drogą otrzymano karty do połowy zbiorów. Przekazane karty katalogowe, po niezbędnej korekcie, stały się załącznikiem katalogów alfabetycznego i rzeczowego. Przyjęcie pomocy strony niemieckiej było jednoznaczne z decyzją, że materiały w Bibliotece Niemieckiej będą i w przyszłości opracowywane zgodnie ze standardami, przyjętymi w bibliotekach Instytutów Goethego na świecie. Sposób inwentaryzowania zbiorów, ich katalogowanie oraz klasyfikowanie w uproszczonym systemie dziesiętnym, a także techniczne przysposobienie materiałów do udostępniania miały odtąd przebiegać zgodnie z normą Instytutu Goethego.

Po kilku miesiącach intensywnych prac zespołu, uzgodniono termin otwarcia Czytelni Niemieckiej. Uroczystość odbyła się w pomieszczeniach Czytelni, w 1994 (25 XI)¹⁴. Uczestniczyły w niej władze rektorskie, dziekańskie i administracyjne Uniwersytetu, przedstawiciele władz województwa i miasta Katowice, delegacje Instytutu Goethego w Monachium i Krakowie, konsul z Konsulatu Generalnego RFN we Wrocławiu, a także środowisko bibliotekarskie i lokalne media.

---

¹³ Zgodnie ze strukturą Instytutu Goethego, Biblioteka Niemiecka w Katowicach podlega merytorycznie Instytutowi Goethego w Krakowie.

¹⁴ Zaproszenie na otwarcie Czytelni Niemieckiej w Katowicach. Materiał dostępny w Bibliotece Niemieckiej BUŚ.

Ważną decyzją Dyrektor Dziadkiewicz było przydzielenie w 1995 (I) do Czytelni Niemieckiej Anny Kwiecień. Pojawienie się drugiego pracownika znacznie usprawniło funkcjonowanie BN.

Zbiory i działalność

Pierwszy transport materiałów w 1994 oraz prenumerata 30 tytułów czasopism stanowiły tzw. podstawowe wyposażenie Czytelni Niemieckiej¹⁵. Transport ten zawierał ponad 3000 książek, w tym ok. 700 woluminów księgozbioru podręcznego, 300 wideokaset z filmami fabularnymi i dokumentalnymi, 250 kaset magnetofonowych z muzyką, literaturą i materiałami do nauki języka niemieckiego. W latach następnych księgozbiór Biblioteki systematycznie się powiększał oraz wzbogacał o nowe media. W 1998 wprowadzono do inwentarza pierwsze płyty kompaktowe i bazy CD-ROM, a 2003 był początkiem otrzymywania filmów na płytach DVD. W 2007 zbiory osiągnęły wielkość prawie 7400 egzemplarzy.

Księgozbiór Biblioteki Niemieckiej, zgodnie z podpisaną Umową ma dostarczać społeczeństwu regionu, a ze względu na lokalizację w bibliotece uniwersyteckiej, przede wszystkim środowisku akademickiemu, niezbędnych i poszukiwanych informacji na temat współczesnej kultury, społeczeństwa, polityki, gospodarki, prawa i historii Niemiec. Jego zakres tematyczny od początku obejmował całą klasyfikację dziesiętną. Klasyfikując księgozbiór wg UKD¹⁶, dokumenty przyporządkowano do następujących działów:

- 0 Dział ogólny
- 1 Filozofia. Psychologia
- 2 Religia. Teologia
- 3 Nauki socjologiczne. Statystyka. Polityka
- 4 Język
- 5 Matematyka. Nauki przyrodnicze
- 6 Nauki stosowane
- 7 Sztuka. Muzyka. Film. Teatr
- 8 Literatura piękna
- 9 Geografia. Biografie. Historia
- J Literatura dziecięca i młodzieżowa

---

¹⁵ Dokumentacja przesłana przez Instytut Goethego w 1996 (VI). Materiał dostępny w Bibliotece Niemieckiej.

¹⁶ Uproszczona wersja UKD, opracowana w Instytucie Goethego, dostępna w BN.

Najliczniej reprezentowany jest dział: Niemiecka literatura piękna. Zawiera on dzieła literackie autorów niemieckich i niemieckojęzycznych, ze szczególnym uwzględnieniem twórczości pisarskiej XX i XXI wieku. Wymóg „współczesności”, jaki Instytut Goethego przyjął kreując wizerunek czytelnicy niemieckiej, spowodował brak w 1994, poszukiwanych, głównie przez studentów germanistyki, dzieł klasyków niemieckich, Goethego i Schillera. Od początku do najczęściej wypożyczanych utworów należały pozycje obowiązkowych lektur autorstwa Franza Kafki, Thomasa Manna, Friedricha Dürrenmatta, a także literackich noblistów: Heinricha Bölla, Güntera Grassa i Elfriede Jelinek. Znaczącą pozycję w zbiorach stanowi aktualizowane na bieżąco wydawnictwo luźnokartkowe *Kritisches Lexikon zur deutschsprachigen Gegenwartsliteratur* często wykorzystywane jako niezbędne źródło informacji o współczesnych pisarzach niemieckiego obszaru językowego przez studentów i uczniów.

Od 2003 Biblioteka Niemiecka włączona jest do akcji czytelniczej, propagowanej przez Instytut Goethego, *Książki, o których się mówi*¹⁷, która ma ułatwić czytelnikowi orientację w najnowszej niemieckojęzycznej produkcji wydawniczej. Po wskazane pozycje sięga większość osób odwiedzających Bibliotekę. Dużą popularnością cieszą się też tzw. książki mówione, czyli literatura piękna na płytach kompaktowych. Dzięki wyposażeniu Biblioteki w sprzęt odtwarzający (ze słuchawkami) można na miejscu nie tylko posłuchać wielu dzieł literackich, ale też obejrzeć ich ekranizacje na kasetach wideo i płytach DVD. Popularny utwór Maxa Frischa *Homo Faber* jest przykładem tytułu, dostępnego na wszystkich nośnikach gromadzonych w Bibliotece Niemieckiej, a baza CD-ROM oprócz treści książki dodatkowo zawiera informację biograficzną, fragmenty filmu, recenzje.

W dziale: Filozofia. Psychologia ogromne zainteresowanie wśród pracowników naukowych, doktorantów i studentów budzą dzieła współczesnych niemieckich filozofów takich, jak: Jürgen Habermas, Ernst Bloch, czy Karl Jaspers. Wykorzystaniu tych zbiorów sprzyjała dodatkowo poprzednia lokalizacja BN w budynku Wydziału Nauk Społecznych. W 2002 Instytut Goethego sfinansował bardzo cenne wielotomowe wydawnictwo, niedostępne wtedy w innych bibliotekach wyższych śląskich uczelni – *Historisches Wörterbuch der Philosophie*.

Czytelnikom, poszukującym opracowań dotyczących młodzieży niemieckiej, ruchów feministycznych, mniejszości narodowych, czy polityki zagranicznej Niemiec pracownicy BN po-

---

¹⁷ *Bücher, über die man spricht*. Instytut Goethego wydaje 2 razy w roku broszurę, zawierającą recenzje polecanych nowości niemieckiego rynku wydawniczego z zakresu beletrystyki i literatury specjalistycznej. Wybrane książki, zakupione do zbiorów BN, uzyskują specjalną dodatkową naklejkę, ułatwiającą odszukanie ich na regale.

lecają pozycje zgromadzone w dziale trzecim UKD. Tu również znajduje się duży wybór książek o zwyczajach i obyczajach niemieckich, uzupełnionych nagraniami na kasetach wideo, po które sięgają głównie studenci kolegów językowych.

Dział językowy w Bibliotece od początku budził ogromne zainteresowanie. Słowniki językowe, leksykony (również bazy CD-ROM), pozycje z metodyki nauczania języka niemieckiego, opracowania językoznawcze, materiały dla nauczycieli i do nauki własnej, a także kilka tytułów czasopism, m.in. *Fremdsprache Deutsch*, cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Mimo zgłaszanych oczekiwań ze strony potencjalnych użytkowników, nie zdecydowano się na rozbudowanie tego działu w jego części podręcznikowej, obawiając się, że Biblioteka Niemiecka zostanie zdominowana przez czytelników, rozpoczynających dopiero naukę języka niemieckiego.

Wielką atrakcją dla użytkowników (także tych spoza środowiska akademickiego) są działy obejmujące geografię, sztukę i historię. Książki, albumy, atlasy, kasety wideo i płyty DVD (blisko 600 tytułów) dotyczą Niemiec, krajów niemieckojęzycznych i Śląska. Oryginalnym elementem zbiorów są nagrania muzyczne na płytach kompaktowych (ok. 250 sztuk), obejmujące różnorodne gatunki muzyki niemieckiej, od baroku do współczesności i od muzyki poważnej do hip-hopu.

Biblioteka oferuje zbiory często niedostępne w innych niemieckojęzycznych kolekcjach na terenie Śląska. Bogactwo i różnorodność posiadanych materiałów, od początku istnienia Biblioteki przyciąga uwagę użytkowników. Zamówienia na nowości wydawnicze są sporządzane przez pracowników BN, kierujących się zainteresowaniami i propozycjami swoich czytelników¹⁸, oraz własną koncepcją profilu zbiorów. Zawsze uwzględniana jest przy tym sugestia Instytutu Goethego, aby były to pozycje w języku niemieckim i Niemiec dotyczące.

Inną formą edukacji i promocji kultury niemieckiej w środowisku Uniwersytetu i miasta były wystawy tematyczne, organizowane przez pracowników BN na terenie Biblioteki Uniwersyteckiej, z wykorzystaniem materiałów własnych i dostarczonych przez Instytut Goethego:

- Miasta Niemiec – prezentacja 6 wielkich miast niemieckich,
- Brahms, Mendelssohn, Schubert – wielcy twórcy muzyki (organizowana wspólnie z Czytelniami Niemieckimi w Szczecinie i Poznaniu),
- 100-lecie urodzin Bertolda Brechta,
- Expo 2000,
- Mundial 2006 w Niemczech.

---

¹⁸ Czytelnicy wpisują swoje propozycje do *Książki życzeń* wystawionej w BN.

Wystawy te spowodowały większe zainteresowanie działalnością Biblioteki Niemieckiej – np. zanotowano więcej wypożyczeń utworów B. Brechta, a wielu czytelników po raz pierwszy zwróciło uwagę na zbiory muzyczne w zasobach Biblioteki.

Możliwość wypożyczania na zewnątrz czasopism, kaset wideo, płyt kompaktowych i baz CD-ROM stanowi ogromną zachętę do regularnego korzystania z zasobów Biblioteki.

Ze zbiorów ma prawo skorzystać każdy zainteresowany, niezależnie od wieku, miejsca zamieszkania, wykształcenia – o tym mówi *Regulamin udostępniania zbiorów w Bibliotece Niemieckiej BUN*¹⁹. Jednak lokalizacja BN przy Bibliotece Uniwersyteckiej powoduje, że studenci i pracownicy Uniwersytetu Śląskiego stanowią większość czytelników BN. Analiza statystyczna aktywnych użytkowników, przeprowadzona w 2007 wykazała, że tworzą oni prawie 60% wszystkich czytelników. Pozostałe 40%, to studenci i nauczyciele akademicki innych uczelni, nauczyciele języka niemieckiego, osoby pracujące, emeryci i młodzież ucząca się. Wielu uczniów szkół średnich zostaje stałymi czytelnikami dzięki lekcjom bibliotecznym, regularnie odbywającym się w Czytelnii. Biblioteka Niemiecka pełniąc swoją służebną rolę w środowisku stanowi duże wsparcie dla germanistów, studentów germanistyki i licznych na naszym terenie kolegów językowych²⁰.

Przez wiele lat BN korzystała aktywnie z otrzymywanych w prenumeracie baz CD-ROM, zawierających informacje o:

- nowościach niemieckiego rynku wydawniczego (VLB),
- wprowadzonych zmianach w ustawodawstwie niemieckim (*Schönfelder plus*),
- osobach z życia publicznego Niemiec (*Munzinger Archiv*),
- zawartości roczników *Der Spiegel*.

W latach 2005–2006 Biblioteka posiadała dostęp on-line do komercyjnej bazy pełnotekstowej Lexis-Nexis jako jedna z nielicznych czytelni niemieckich w świecie. Baza umożliwiała przeszukiwanie najbardziej poczytnych niemieckojęzycznych czasopism społeczno-polityczno-gospodarczych. Posiadanie dostępu do najnowszych baz elektronicznych – dzięki udostępnieniu czytelnikom dwóch stanowisk komputerowych połączonych z Internetem – było bardzo doceniane przez użytkowników BN, którzy podkreślali wpływ tej szybkiej i bogatej informacji na ich działalność naukową i studia.

---

¹⁹ Dokument podpisany w 2007 (1 X), dostępny w BN.

²⁰ Użytkownikami BN są studenci kolegów językowych m.in. w Katowicach, Zabrze, Jastrzębiu-Zdroju, Gliwicach, Sosnowcu, Bielsku-Białej.

Zasoby Biblioteki Niemieckiej od 2004 są wprowadzane do systemu PROLIB, a od 2006 do bazy NUKAT. Zaistnienie zbiorów BN w Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym przyniosło już wiele wypożyczeń międzybibliotecznych. Wskazuje to na posiadanie przez BN oryginalnych i rzadko występujących w polskich bibliotekach pozycji, co niewątpliwie podnosi również rangę zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego.

Biblioteka to miejsce spotkania nie tylko z różnorodnymi zbiorami, ale i z drugim człowiekiem. Pracownicy Biblioteki Niemieckiej z myślą o czytelniku gromadzą, opracowują i wyszukują informacje. Przygotowując książki do udostępniania, zaopatrują je w kolorowe naklejki z sygnaturą, by ułatwić orientację w zbiorach. Wolny dostęp do zgromadzonych materiałów i możliwość zrobienia odbitek kserograficznych na miejscu, pozwala czytelnikowi w pełni skoncentrować się na poszukiwaniach literaturowych. Otwarta, życzliwa i profesjonalna obsługa sprawia, że w Bibliotece Niemieckiej powiększa się grono stałych czytelników z różnych środowisk.

Biblioteka Niemiecka stała się w ciągu 14 lat swojego istnienia ważnym i aktywnym uczestnikiem życia naukowego i kulturalnego Uniwersytetu Śląskiego. Jej integrująca rola, promująca kulturę i język niemiecki jest widoczna w wielu środowiskach Katowic i Śląska.

Skrócona informacja o działalności Biblioteki Niemieckiej BUŚ znajduje się na stronie internetowej <http://www.bg.us.edu.pl/>.

Abstract

The article presents German Library created from the initiative of Goethe Institute in the University of Silesia Library. It describes the variety of collected resources and their using by people from the academic and local environment. It shows the crucial role that the library has played in promoting German culture in the Silesian region for 14 years.

